

การศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในปัจจุบันและอนาคตทางด้านสุขภาพของโรคที่เกิดจาก การสูบบุหรี่ กับรายรับของรัฐจากภาษีบุหรี่ ในประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ พิเศษ ดร.สถิรกร พงศ์พานิช

วิทยาลัยการสาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ ของการศึกษานี้ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้วางแผนนโยบายระยะยาวได้เห็นถึงส่วนต่างระหว่างรายรับของรัฐจากการจัดเก็บภาษีบุหรี่ และรายจ่ายของรัฐและของประชาชนที่เกิดจากโรคต่าง ๆ จากการสูบบุหรี่ และนำผลการศึกษานี้ไปวางแผนและสร้างนโยบายทางการเงิน, การคลังให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และขณะเดียวกันส่งเสริมบรรณรค์ลดการบริโภคบุหรี่

ระเบียบวิธีวิจัย ประเมินค่าใช้จ่ายของโรคหัวใจ, โรคถุงลมโป่งพอง, และโรคมะเร็งปอด ระหว่างปี 2546-2550 และรายรับของรัฐที่ได้จากการจัดเก็บภาษีบุหรี่ระหว่างปี 2546-2550 เช่นกัน โดยจัดเก็บข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ด้วยการสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ และใช้ข้อมูลที่จัดเก็บโดยภาครัฐและภาคเอกชน สำหรับข้อมูลปฐมภูมิจัดเก็บจากโรงพยาบาลของรัฐ และเอกชน จำนวน 10 แห่งใน 5 พื้นที่ ทั่วประเทศไทย ซึ่งมีประชากรตัวอย่างทั้งหมด 900 คน

ผลการศึกษา

โรคถุงลมโป่งพอง

ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยโรคถุงลมโป่งพองในปี 2546/คน/ปี เท่ากับ 14,923.28 บาท

ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยทั้งหมดในปี 2546 ที่ป่วยเป็นโรคถุงลมโป่งพองจากการสูบบุหรี่เท่ากับ 8,746,235,942 บาท

ค่าใช้จ่ายของรัฐในปี 2546 ของโรคถุงลมโป่งพองจากการสูบบุหรี่เท่ากับ 10,057 ล้านบาท

เพราะฉะนั้น ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโรคถุงลมโป่งพองในปี 2546 ที่เกิดจากการสูบบุหรี่เท่ากับ 18,803 ล้านบาท

โรคหลอดเลือดหัวใจอุดตัน

ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจอุดตันจากการสูบบุหรี่ในปี 2546 เท่ากับ 35,996.63 บาท/คน/ปี

ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยทั้งหมดในปี 2546 ที่ป่วยเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจอุดตันจากการสูบบุหรี่เท่ากับ

2,725,124,874 บาท

ค่าใช้จ่ายของรัฐในปี 2546 ของโรคหลอดเลือดหัวใจอุดตันจากการสูบบุหรี่เท่ากับ 10,057 ล้านบาท
ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยทั้งหมด และค่าใช้จ่ายของรัฐแก่ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจอุดตันในปี 2546 เท่ากับ
19,790 ล้านบาท

โรคมะเร็งปอด

ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยด้วยโรคมะเร็งปอดจากการสูบบุหรี่ในปี 2546 เท่ากับ 103,602.61 บาท/คน/ปี
ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยทั้งหมดในปี 2546 ที่ป่วยเป็นโรคมะเร็งปอดจากการสูบบุหรี่เท่ากับ 3,707,419,399 บาท
ค่าใช้จ่ายของรัฐในปี 2546 ของโรคมะเร็งปอดจากการสูบบุหรี่เท่ากับ 4,500 ล้านบาท
ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยทั้งหมดและค่าใช้จ่ายของรัฐในผู้ป่วยมะเร็งปอดของปี 2546 เท่ากับ 8,207 ล้านบาท

การศึกษานี้ได้ประเมินและคาดการณ์ค่าใช้จ่ายของทั้ง 3 โรค จากปี 2542 – 2550 และรายรับจากการเก็บภาษีบุหรี่ของภาครัฐจากปี 2542-2550 พบว่า ค่าใช้จ่ายของ 3 โรค นั้นเริ่มเพิ่มสูงกว่ารายรับของภาครัฐจากภาษีบุหรี่ในปี 2543 และเพิ่มมากขึ้นในปีถัดมา และต่อไปในอนาคต เพราะฉะนั้น ผลสรุปจากการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่า ค่าใช้จ่ายของเพียง 3 โรค มีแนวโน้มสูงกว่ารายรับของรัฐจากภาษีบุหรี่ในอนาคต การศึกษานี้ไม่ได้มุ่งเน้นให้ภาครัฐสนับสนุนคนให้สูบบุหรี่มากขึ้น เพื่อให้ภาษีมากขึ้น แต่เป็นการแสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมว่าวิธีการเดียวที่จะลดภาระค่าใช้จ่ายของโรคต่าง ๆ ใต้นั้น ก็คือการรณรงค์ลดการบริโภคบุหรี่ยุทธินั้นเอง